

Prejudikatura: Srov. Boh. A 9858/32, 10.496/33, 3887/24.
Věc: Olga O. v P. (adv. Dr. Egon Gerstl z Prahy) proti ministerstvu vnitra o státní občanství.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřípustnost.

Důvody: Zsp v Brně výměrem ze 14. ledna 1926 nevyhověvši žádosti manžela st-lky Dra Maxmiliána O., vyslovila, že jmenovaný není státním občanem čsl. Odvolání téhož žal. úřad nař. rozhodnutím nevyhověl. Žadatel Dr. Maxmilián O. před rozhodnutím žal. úřadu zemřel (9. března 1930).

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané vdovou uvažil nss toto:

Nss je nucen vzhledem k předpisu § 2 svého zák. předem rozhodnouti otázku, zda st-lka jest ke stížnosti do nař. rozhodnutí legitimována. St-lka tuto legitimaci dovozuje z toho, že je vdovou a dědičkou žadatele. Nss však neuznal, že by st-lka byla legitimována ke stížnosti, a to z těchto úvah:

Podle cit. § 2 zákona o ss je předpokladem úspěšné stížnosti k nss-u, aby bylo protizákonným rozhodnutím nebo opatřením úřadu správního st-li ublíženo v jeho subj. právech.

Není sporu o tom, že st-lka nežádala o uznání svého čsl. státního občanství, ani o udělení tohoto občanství pro sebe, a že tak žadatí ani nemohla, poněvadž jako vdaná žena sledovala pouze ve státním občanství svého manžela. Státní občanství manželky za života manželova, resp. za trvání manželství není právem samostatným, nýbrž je prostě stavem odvozeným ze stavu (práva) manželova. Nemá tedy za života manžela, resp. za trvání manželství samostatného právního nároku na udělení nebo uznání čsl. státního občanství. Ona nemůže také žadatí o toto udělení pro svého manžela a nemůže ve svých právech býti dotčena tím, že úřad manželů státního občanství neudělil, resp. manželovo státní občanství neuznal.

Na tom se v tomto směru nemění nic ani nastalou smrtí manželovou; okolnost tato má sice pro manželku (vdovu) za následek, že se stává způsobilým subjektem k samostatnému nabývání státního občanství, takže vdova po smrti manželově může samostatně žadatí za udělení, resp. uznání státního občanství svého, nepropůjčuje jí však právo strany proti úředním aktům vydaným ve věci státního občanství manželova proti tomuto.

Míní-li st-lka dokládati svoji aktivní legitimaci ze vztahu dědického, nelze jí rovněž přiznati stížní legitimaci, poněvadž státní občanství není právem majetkovým a není tedy předmětem dědické posloupnosti.

Bylo proto stížnost odmítnouti pro nepřípustnost, čímž není st-lce bráněno, aby nabyvši úmrtím manžela samostatnosti ohledně státního občanství, domáhala se sama pro sebe uznání, resp. udělení státního občanství a stěžovala si pak také k nss-u do případného negativního vyřízení žádosti takové příslušnými úřady (srov. Boh. A 9858/32, 10.496/33, 3887/24).

Č. 11.325.

Domovské právo. — Řízení správní: Odvolání z usnesení obce pobytu, zamítajícího žádost obce domovské za přijetí přísluš-

níka do domovského svazku podle § 2 dom. novely z r. 1896, podati jest u stolice odvolací.

(Nález ze dne 2. června 1934 č. 11.081.)

Věc: Město M. proti ministerstvu vnitra o včasnost odvolání ve věci domovské příslušnosti.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Rada hlavního města Prahy nevyhověla výměrem z 8. června 1928 žádosti obce M. o výslovné přijetí Josefa M. do domovského svazku podle § 2 domov. zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z.

Odvolání stěžující si obce do tohoto výměru bylo rozhodnutím zem. úřadu v Praze z 20. února 1931 odmítnuto z těchto důvodů: Ze spisů jednacích je patrné, že v odpor bráný výměr rady hlavního města Prahy došel k obecnímu úřadu v M. dne 28. června 1928, odvolání z tohoto výměru nepodala však obec M. podle ustanovení § 12 odst. 3 zák. ze 7. února 1919 č. 76 Sb. do 14 dnů, tedy do 12. července 1928 u zsp-é v Praze, nýbrž u magistrátu hlavního města Prahy, odkud došlo býv. zsp-é v Praze, kde mělo býti správně podáno, teprve dne 2. srpna 1928, tedy až po uplynutí shora zmíněné zákonné lhůty.

Další odvolání bylo nař. rozhodnutím ministerstva vnitra zamítnuto z důvodu rozhodnutí zem. úřadu.

O stížnosti uvažil nss toto:

Stížnost do rozhodnutí tohoto podaná namítá, že podle všeobecných zásad řízení správního byla stížnost podána u úřadu, který původní rozhodnutí vydal, totiž u městské rady v Praze, s požádáním, aby spis předložila úřadu k rozhodnutí příslušnému a protože byla dána na poštu dne 11. července 1928 dlužno ji považovati za včas podanou. Názoru stížnosti nelze přisvědčiti. Na sporu jest jediné otázkou, u kterého úřadu mělo býti odvolání z výměru městské rady pražské podáno.

Podle § 6 odst. 2 novely k dom. zák. z r. 1896 rozhoduje nadřízený politický úřad o odvolání, když přijetí do svazku domovského po rozumu § 2 cit. zák. bylo obcí pobytu odepřeno. Zákon ten neurčuje ani lhůtu, do které má býti stížnost podána, ani nestanoví místo, kde se tak má státi. Rovněž statut města Prahy ze 27. dubna 1850 nemá žádného ustanovení o tom, v jaké lhůtě a na kterém místě podávati jest opravný prostředek proti aktům obecních orgánů, o nichž náleží rozhodovati úřadům politickým. Jmenovitě nemá tu váhy ustanovení § 124, podle něhož z nálezu městské rady lze se odvolati na sbor obecních starších, poněvadž zákon domovský pozitivním předpisem stanoví jako odvolací úřad v tomto případě politický úřad. V odst. 3 § 12 novely k obec. zříz. č. 76/1919 Sb. jest sice pro takové rekursy stanovena 14denní odvolací lhůta, neurčují-li jednotlivé zákony jinak, avšak ani tu není rozřešena otázka, kde má býti odvolání podáno, aby byla lhůta rekursní dodržena. Ustanovení pak vl. nař. č. 8/1928 Sb. nelze tu zásadně použítí již proto, poněvadž působnost jeho nastala 1. prosincem 1928 a zde jedná se o výměr z 8. června 1928, doručený 28. června 1928 (§ 133 cit. nař.), nehledě ani k tomu, že ustanovení nařízení toho nevztahují se na rekursy, podané k politickým úřadům proti opatřením, resp. rozhodnutím orgánů obecních.

Avšak z povahy opravného prostředku jakožto podání, kterým se strana dovolává rozhodnutí rekursní stolice, plyne důvodně zásada, že opravný prostředek podati jest u toho úřadu, jehož rozhodnutí se strana dovolává, tedy u stolice rekursní, leč by pozitivním předpisem právním bylo stanoveno podací místo jiné.

Poněvadž pro případ, o jaký tu jde, takového pozitivního předpisu není, dlužno souditi, že odvolání z usnesení městské rady v Praze, jímž byla žádost stěžující si obce o přiznání domovského práva podle zák. č. 222/1896 ř. z. zamítnuta, podati jest v odvolací lhůtě bezprostředně u příslušného zem. úřadu, resp. že odvolací lhůta jest zachována, jest-liže odvolání během lhůty dojde k tomuto úřadu.

Poněvadž v případě, o který jde, opravný prostředek u odvolací instance přímo podán nebyl a poněvadž došel jí teprve po lhůtě zákonem k tomuto prostředku stanovené, právem žal. úřad rozhodl resp. potvrdil, že odvolání podáno bylo opožděně.

Č. 11.326.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní: * Námezdní zaměstnání zemědělcovo nepřestává býti zaměstnáním vedlejším, ani když jeho výnosu potřebuje zemědělec k doplnění zdrojů své existence, ani když jeho hospodářství jest udržováno prací jeho rodiny.

(Nález ze dne 5. června 1934 č. 11.373.)

Věc: Zemědělská nemocenská pojišťovna ve St. proti zemskému úřadu v Praze o pojistné.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Platebním výměrem z 22. března 1929 předepsala stěžující si pojišťovna Malvíně H. v H. pojistné nemocenské, invalidní a starobní s úroky a výlohami v částce 762 Kč za jejího zaměstnance Josefa recte Františka L. a za dobu od 1. března 1927 do 14. října 1928.

V odvolání z tohoto výměru namítala Malvína H. v podstatě, že Frant. L. vykonává sice na jejím velkostatku službu hajného, avšak že jde tu jen o zaměstnání vedlejší, poněvadž plat, který mu za službu hajného platí, nestačí mu k vlastní obživě. L. byl prý též hajným v revíru m.-ckém a jest chalupníkem, živí se polním hospodářstvím a kromě toho je sadařem, a v těchto činnostech tkví jeho hlavní zaměstnání.

Po vykonaném šetření okresní úřad ve St. výměrem ze 13. prosince 1929 odvolání nevyhověl z těchto důvodů: Šetřením bylo zjištěno, že Frant. L. byl u Malvíny H. zaměstnán v době od 1. března 1927 do 14. února 1929 a že mezi Malvínou H. a Frant. L. byl založen řádný smluvený pracovní poměr, na jehož základě vykonával Frant. L. smluvené práce a dostával za ně 400 Kč měsíčně a mimo to mu byla obdělávána jeho pole. Malvína H. sama přiznala, že Frant. L. měl smluveno 400 Kč měsíčně, že byl zjedнан ústně za hajného se 400 Kč měsíčně, při čemž měl dohlédati na čeledě a pracující lidi. Jde proto o pojistný poměr podle § 2 zák. č. 221/24 a č. 184/28 Sb., zakládající povinnost k pojištění,